

ВІДГУК

**офіційного опонента Маслової Олени Володимирівни
на дисертаційну роботу Савлюка Олега Григоровича
«Інтеграція засобів «штучного керуючого середовища» у процес фізичного
виховання дітей молодшого шкільного віку із депривацією слуху»,
представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт**

Актуальність. Актуальність представленої наукової роботи та її практична значущість не викликають сумнівів, представляючи дієвий інструмент соціально-педагогічної адаптації та інтеграції однієї з наймолодших й нозологічно складних категорій народонаселення нашої країни через технологію проєктування і реалізації методичних прийомів, засобів «штучного керуючого середовища», спрямованих на розвиток статичної та динамічної рівноваги тіла дітей молодшого шкільного віку з депривацією слуху у процесі адаптивного фізичного виховання.

Сучасні реалії життя України в умовах воєнного стану чітко фіксують порушення міжнародного законодавства з прав дитини: згідно з Конвенцією ООН про права дитини, прийнятою 20 листопада 1989 року, по відношенню до дітей України щоденно вчиняються порушення їх прав та свобод на життя, виживання і здоровий розвиток (стаття 6); на збереження індивідуальності, включаючи громадянство (стаття 8); на ведення повноцінного і достойного життя з інвалідністю (стаття 23); на користування засобами відновлення здоров'я (стаття 24); на визнання рівня життя, необхідного для фізичного, розумового, духовного, морального і соціального розвитку (стаття 27); на гідну освіту (стаття 28 і 29); на відпочинок і дозвілля (стаття 31).

Безпрецедентні виклики перед нашою державою постають щодо відтворення, забезпечення та збереження процесів навчання, виховання і

культурного формування юного покоління через прямий вектор змісту статті 39 Конвенції ООН про права дитини: «Держави-учасниці вживають всіх необхідних заходів для сприяння фізичному та психологічному відновленню та соціальній інтеграції дитини, яка є жертвою будь-яких видів нехтування, експлуатації чи зловживань, катувань чи будь-яких жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження, покарання чи збройних конфліктів. Таке відновлення і реінтеграція мають здійснюватися в умовах, що забезпечують здоров'я, самоповагу і гідність дитини».

Лише ці часткові факти є безумовними доказами того, наскільки потрібним, сучасним та інноваційним є науковий доробок дисертанта для його подальшого впровадження в систему освіти дітей з вадами слуху.

Зв'язок роботи з науковими планами та темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до плану НДР Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки на 2018–2023 рр. за темою «Сучасні технології формування та збереження здоров'я різних груп населення засобами оздоровчої рухової активності» (номер державної реєстрації 0118U004196) та Волинського національного університету імені Лесі Українки на 2023–2028 рр. за темою «Теоретико-методичні засади формування та збереження здоров'я різних груп населення засобами оздоровчої рухової активності та спорту» (номер державної реєстрації 0123U102924). Внесок автора як співвиконавця полягав у науковому обґрунтуванні та розробленні технології проєктування, реалізації методичних прийомів і засобів «штучного керуючого середовища», спрямованих на розвиток статичної та динамічної рівноваги тіла, у процесі АФВ дітей молодшого шкільного віку із депривацією слуху.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна, повнота їх викладу в опублікованих працях забезпечується репрезентативним обсягом обстеження 91 дитини, віком 6–10 років. Дослідження проведені з

дотриманням вимог Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації «Етичні принципи медичних досліджень за участю людини у якості об'єкта дослідження».

Матеріали роботи викладено на 252 сторінках тексту комп'ютерного набору державною мовою. У структурі дисертаційної роботи виділено анотацію, перелік умовних позначень, вступ, п'ять розділів та висновки до них, загальні висновки, список використаних джерел, додатки. Дисертація містить 13 таблиць й 37 рисунків. Список використаних джерел складається з 153 найменувань.

Достовірність отриманих в дисертації результатів забезпечено доцільними методологічними та методичними підходами, обрані статистичні методи є також сучасними і обґрунтованими. Метод описової статистики застосовувався дисертантом для обробки отриманих даних, їх систематизації, наочного уявлення в формі графіків і таблиць, а також їх кількісного опису за допомогою основних статистичних показників. Сформовані у фокусі дослідження вибірки перевіряли на відповідність закону нормального розподілу за допомогою W-критерію узгодженості Шапіро-Уїлки – більш потужного порівняно з іншими критеріями перевірки гіпотези про нормальний розподіл малих і середніх вибірок.

Статистична значущість різниці між вибірковими показниками, що відповідають закону нормального розподілу, підлягала обчисленню за t-критерієм Стюдента.

У площинах констатувального та формувального експериментів статистичну значущість різниці між незалежними вибірками визначали на ґрунті непараметричного двохвибіркового U-критерію Манна-Уїтні, а для залежних вибірок – T-критерію знакових рангів Вілкоксона (також вели Z-статистику).

Для встановлення статистичної значущості різниці між вибірками вибирали рівень надійності $P = 95 \%$ (рівень значущості – $p=0,05$), хоч окремі гіпотези проходили перевірку за вищого рівня надійності $P = 99 \%$ (рівні значущості $p=0,01$).

Для математично-статистичної обробки й аналізу даних оперували обчислювальними та графічними можливостями пакетів прикладних програм «Statistica» (StatSoft, версія 14.0) і Microsoft Excel 2010.

Етапи організації дослідження сформульовані та викладені логічно і повністю відповідають меті та завданням роботи.

Сучасний методичний рівень роботи, відповідність вибірки критеріям репрезентативності, висока інформативність використаних методів дослідження та адекватність статистичного аналізу дозволяють вважати результати дослідження, наукові положення, висновки і практичні рекомендації достовірними та науково обґрунтованими.

Наукова новизна одержаних дисертантом результатів відповідає заявленому рівню роботи, викладена доступно і обґрунтовано:

- уперше теоретично обґрунтовано технологію проєктування і реалізації методичних прийомів, засобів «штучного керуючого середовища», спрямованих на розвиток статичної, динамічної рівноваги тіла й орієнтування в просторі, у процесі адаптивного фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку з депривацією слуху, що має такі складники, як: мета, завдання, методичні принципи фізичного виховання та спеціальні педагогічні принципи адаптивного фізичного виховання (у дослідженні завдання спроектовано на 3 періоди й етапи реалізації авторської технології із застосуванням у профілактично-оздоровчих заходах фітнес-інвентаря (килимків для масажу ніг, координаційних кілець, балансувальних масажних їжаків, балансувальних дощок, фітболів і гімнастичних палиць), обрано засадничими для проєктування авторської технології принципи організації «штучного керуючого середовища», а також виокремлено пошуково-діагностичну, концептуальну, проєктувальну, контрольну, перетворювальну стадії);

- доповнено дані щодо амплітудно-частотних показників, траєкторії, швидкості переміщення та площі коливань загального центру тяжіння тіла дітей

6–10 років із порушенням слуху під час виконання проби Ромберга із розплющеними очима;

– доповнено дані щодо рівня розвитку статичної рівноваги тіла дітей молодшого шкільного віку з порушенням слуху із заплющеними та розплющеними очима;

– набули подальшого розвитку наукові уявлення про особливості соматометричних показників дітей 6–10 років із порушенням слуху.

Практична значущість роботи полягає в упровадженні авторської технології у процес АФВ початкової школи спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей зі зниженим слухом, що передбачає використання фізичних вправ різної спрямованості, які покращують статичну та динамічну рівновагу тіла, орієнтування у просторі дітей молодшого шкільного віку із депривацією слуху.

Основні положення та результати дослідження впроваджено навчальний процес Волинського національного університету імені Лесі Українки, Національного університету водного господарства та природокористування, Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука, у процес фізичного виховання комунального закладу «Острозька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I–III ступенів» Рівненської обласної ради, що підтверджується відповідними актами впровадження.

Повнота викладу наукових результатів у публікаціях. За темою дисертаційної роботи опубліковано 8 наукових праць: 6 статей у наукових виданнях з переліку наукових фахових видань України, з яких 1 стаття в періодичному науковому виданні, проіндексованому в базі даних Scopus; 2 публікації апробаційного характеру. Аналіз змісту цих публікацій, їх порівняння з даними вивчених літературних джерел, підтверджують новизну отриманих автором результатів і сформульованих положень, що виносяться на захист. Також вони засвідчують повне відображення в них результатів дослідження.

Оцінка структури, змісту та оформлення дисертації. Оцінка змісту та основних положень дисертаційної роботи Савлюка О.Г., проведена шляхом детального ознайомлення та критичного аналізу текстової частини дисертації, дає підставу стверджувати, що здобувачем розв'язано актуальне наукове завдання.

Дисертаційна робота складається з анотацій державною та іноземною мовами, змісту, переліку умовних скорочень, вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

У **вступі** обґрунтовано актуальність обраної теми, вказано зв'язок роботи з науковими планами, темами; визначено мету, завдання, об'єкт, предмет, розкрито наукову новизну та практичну значущість одержаних результатів, визначено особистий внесок здобувача в опублікованих наукових працях; подано інформацію про апробацію і впровадження результатів дослідження, представлено його етапи та наведено дані про кількість публікацій автора за темою дисертації.

У першому розділі **«Особливості використання методичних прийомів і засобів «штучного керуючого середовища» у процесі адаптивного фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку із депривацією сенсорних систем на сучасному етапі»** представлено аналіз науково-методичної літератури та практичного досвіду за проблематикою дослідження. Здійснено аналіз сучасних вітчизняних навчальних програм для спеціальних і загальноосвітніх навчальних закладів (1–4 клас); представлено організаційно-методичні основи адаптивного фізичного виховання школярів із депривацією слуху; окреслено особливості моторики дітей молодшого шкільного віку із депривацією слуху на сучасному етапі; висвітлено позиції науковців щодо розробки та впровадження методичних прийомів і засобів «штучного керуючого середовища» у процесі адаптивного фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку із депривацією сенсорних систем.

У другому розділі **«Методи та організація дослідження»** обґрунтовано систему методів дослідження, що відповідають об'єкту, предмету, меті та завданням дослідження; описано організацію дослідження і контингент обстежуваних. Для досягнення поставленої мети та поступового вирішення завдань дослідження було застосовано комплекс методів: аналіз спеціалізованої науково-методичної літератури; аналіз медичних карток; метод антропометрії; педагогічне спостереження; педагогічний експеримент (констатувальний, формувальний); педагогічне тестування; метод стабілографії за допомогою стабілоаналізатора із біологічним зворотним зв'язком «Стабілан 01–2»; методи математичної статистики. Дослідження проходили на базі кафедри теорії спорту та фізичної культури Волинського національного університету імені Лесі Українки, а також комунальний заклад «Острозька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат I–III ступенів» Рівненської обласної ради протягом трьох етапів, в якому брали участь 91 дитина з депривацією слуху віком 6–10 років.

У третьому розділі **«Особливості моторики дітей 6–10-ти років із вадами слуху»** представлено результати констатувального експерименту, які дали змогу виокремити специфічні особливості контингенту охоплених дослідженням осіб: довжина тіла дітей 6-ти років демонструє статистично значущу різницю залежно від статі ($t=3,27 > t_{кр}=2,10$ для $n_1=9$, $n_2=11$, $p<0,01$), маса тіла дівчат і хлопців 6-ти років не має статистично значущих відмінностей ($t=0,63 < t_{кр}=2,10$ для $n_1=9$, $n_2=11$, $p>0,05$), тоді як діти 10-ти років статистично значуще не відрізняються за показником довжини тіла ($t=2,03 < t_{кр}=2,13$ для $n_1=9$, $n_2=8$, $p>0,05$), а маса тіла дівчат і хлопців 10-ти років статистично значуще відрізняється ($t=2,23 > t_{кр}=2,13$ для $n_1=9$, $n_2=8$, $p<0,05$).

Передбачений у дослідженні дисертанта педагогічний експеримент супроводжувався визначенням статистично відмінних ознак статодинамічної рівноваги тіла охоплених ним дітей 6–10 років із вадами слуху. Порівняльний аналіз із залученням критерію Стюдента амплітудно-частотних показників

статодинамічної рівноваги тіла дітей 6–10-ти років із вадами слуху уможливив виявлення низки особливостей, а саме: амплітуда коливань загального центра тяжіння (ЗЦТ) тіла дітей 6 років по осі OX має статистично значущу різницю залежно від статі ($t=11,87 > t_{кр}=2,10$ для $n_1=9$, $n_2=11$, $p<0,001$); амплітуда коливань ЗЦТ тіла дівчат і хлопців 6 років по осі OY демонструє статистично значущу різницю ($t=5,59 > t_{кр}=2,10$ для $n_1=9$, $n_2=11$, $p<0,001$); частота коливань ЗЦТ тіла дітей 6 років по осі OX прикметна статистично значущою різницею залежно від статі ($t=2,19 > t_{кр}=2,10$ для $n_1=9$, $n_2=11$, $p<0,05$); частота коливань ЗЦТ тіла дівчат і хлопців 6 років по осі OY статистично значуще відрізняється ($t=4,08 > t_{кр}=2,10$ для $n_1=9$, $n_2=11$, $p<0,001$); діти 10 років статистично значуще різняться за показником амплітуди коливань ЗЦТ тіла по осі OX ($t=14,17 > t_{кр}=2,13$ для $n_1=9$, $n_2=8$, $p<0,001$); амплітуда коливань ЗЦТ тіла дівчат і хлопців 10 років по осі OY статистично значуще відмінна ($t=12,20 > t_{кр}=2,13$ для $n_1=9$, $n_2=8$, $p<0,001$); діти 10 років не виявляють статистично значущих відмінностей за показником частоти коливань ЗЦТ тіла по осі OX ($t=0,17 < t_{кр}=2,13$ для $n_1=9$, $n_2=8$, $p>0,05$); частота коливань ЗЦТ тіла дівчат і хлопців 10 років по осі OY не має статистично значущих відмінностей ($t=0,65 < t_{кр}=2,13$ для $n_1=9$, $n_2=8$, $p>0,05$).

У четвертому розділі «Розроблення й експериментальна перевірка ефективності використання технології проєктування та реалізації методичних прийомів і засобів «штучного керуючого середовища» у процесі адаптивного фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку з вадами слуху» накопичені здобувачем в ході педагогічного експерименту лягли в основу розроблення технології проєктування та реалізації методичних прийомів, засобів «штучного керуючого середовища», спрямованих на розвиток статичної та динамічної рівноваги тіла, орієнтування в просторі, у процесі адаптивного фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку з депривацією слуху. Складниками авторської технології стали: мета, завдання, методичні принципи фізичного виховання та спеціальні педагогічні принципи адаптивного фізичного

виховання. Істотно, що поставлені в дослідженні завдання мали своєю проєкцією 3 періоди, а також етапи використання технології проєктування та реалізації методичних прийомів, засобів «штучного керуючого середовища», спрямованих на розвиток статичної та динамічної рівноваги тіла, орієнтування в просторі, у процесі адаптивного фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку з депривацією слуху із застосуванням у межах профілактично-оздоровчих заходів фітнес-інвентаря.

Перевірка ефективності впровадження авторської технології дисертанта у ході формувального експерименту показала, що стали кращими показники статодинамічної рівноваги тіла (у пробі Ромберга з розплющеними очима) дівчат 8 років із вадами слуху (основна група (ОГ)₂: амплітуда коливань ЗЦТ у фронтальній площині дівчат ОГ₂ статично значуще покращилася ($T=0$; $Z=2,20$; $p=0,028$); амплітуда коливань ЗЦТ у сагітальній площині дівчат ОГ₂ статистично значуще зменшилася ($T=0$; $Z=2,02$; $p=0,043$); показник довжини траєкторії переміщення ЗЦТ у фронтальній і сагітальній площинах статистично значуще покращився ($T=0$; $Z=2,20$; $p=0,028$); оцінка показника швидкості переміщення ЗЦТ дівчат ($T=0$; $Z=2,20$; $p=0,028$) статистично значуще покращилася; окреслилася статистично значуща різниця показників площі коливань ЗЦТ після експерименту в дівчат КГ₂ ($T=0$; $Z=2,02$; $p=0,043$) і дівчат ОГ₂ ($T=0$; $Z=2,20$; $p=0,028$). Хлопці 8 років із вадами слуху ОГ₁ продемонстрували тенденцію до покращення показників статодинамічної рівноваги тіла на основі таких виявів, як: статистично значущі зміни показника амплітуди коливань ЗЦТ у сагітальній площині хлопчиків 8 років із вадами слуху групи ОГ₁ ($T=0$; $Z=2,02$; $p=0,043$) на тлі статистично незначущих змін показника амплітуди коливань ЗЦТ у сагітальній площині хлопчиків 8 років із вадами слуху групи КГ₁ ($T=0$; $Z=1,60$; $p=0,109$), а також статистично значущі зміни частоти коливань ЗЦТ у фронтальній площині хлопчиків ОГ₁ наприкінці експерименту ($T=0$; $Z=2,02$; $p=0,043$). Усі передбачені дослідженням розрахунки виконано шляхом

оперування непараметричним Т-критерієм знакових рангів Вілкоксона для залежних вибірок.

Дисертантом за результатами формувального експерименту також встановлено зростання частки хлопців контрольної групи (КГ)₁ із середнім рівнем статичної рівноваги тіла на 25 % завдяки зменшенню частки хлопців із початковим рівнем досліджуваної здатності; збільшення частки хлопців ОГ₁ із достатнім рівнем статичної рівноваги тіла на 25 %, а із середнім рівнем – на 75 % через те, що жодний хлопець ОГ₁ не мав початкового рівня статичної рівноваги тіла. Серед інших здобутків формувального експерименту – фіксація в контингенті дівчат 8 років із вадами слуху ОГ₂ високого рівня розвитку статичної рівноваги тіла у 16,7 % осіб, достатнього рівня – у 33,3 % осіб, середнього рівня – 50,0 % осіб, тоді як жодна дівчина з групи ОГ₂ не мала початкового рівня статичної рівноваги тіла.

У п'ятому розділі «**Аналіз та узагальнення результатів дослідження**» дисертантом узагальнено, систематизовано результати та висновки наукових пошуків учених галузі фізичного виховання і спорту, а також дані власного наукового пошуку, що створили підстави для формулювання ключових положень дисертації, трактування спектра дискусійних питань, одержання основних результатів дослідження, обґрунтування їхньої наукової та практичної значущості.

Висновки сформульовані в дисертації, обґрунтовані та достовірні, повністю відповідають меті і завданням дослідження, відображають новизну і практичну значущість.

Основні положення дисертації оприлюднено в матеріалах конференцій і доповідях на Всеукраїнській науково-практичній онлайн-конференції «Фізичне виховання, спорт та здоров'я людини: досвід, проблеми, перспективи» (Київ, 2021); Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Фізична активність і якість життя людини» (Луцьк, 2022); Міжнародній науково-

практичній конференції «Основні напрямки розвитку фізичної культури, спорту, фізичної терапії та ерготерапії» (Дніпро, 2023; 2024); Всеукраїнській електронній науково-практичній конференції «Біомеханіка спорту, оздоровчої рухової активності, фізкультурно-спортивної реабілітації: актуальні проблеми, інноваційні проєкти та тренди» (Київ, 2023, 2024), науково-методичних конференціях кафедри теорії спорту та фізичної культури Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, 2021, 2022, 2023).

Стиль та мова дисертації. Дисертація виконана українською літературною мовою, лаконічно, із дотриманням наукового стилю викладу результатів дослідження.

Відомості про дотримання академічної доброчесності. У тексті дисертаційної роботи та наукових публікаціях О.Г. Савлюка порушення академічної доброчесності відсутні.

Зауваження та дискусійні питання щодо змісту дисертації. Позитивно оцінюючи в цілому рівні наукової новизни, теоретичного і практичного значення наукового дослідження, необхідно зробити деякі зауваження:

1. У першому розділі роботи у пункті 1.1 надано детальну характеристику новому освітньому простору спеціальних та загальноосвітніх навчальних закладів, а у пункті 1.2 представлено організаційно-методичні основи адаптивного фізичного виховання школярів з депривацією. На нашу думку доцільним було б об'єднати ці два пункти виокремивши саме організаційно-методичні особливості інклюзивного навчання дітей з вадами слуху, в тому числі у процесі їх фізичного виховання.

2. Окремо хотілось би додати, що актуальність висвітленої автором теми вимагає більшої уваги до самого поняття «Штучно керує середовище»: у роботі непомітна систематика визначення даного поняття, особливо по відношенню до процесу фізичного виховання школярів з депривацією слуху. Адже на сьогодні в умовах воєнного стану доступність природнього середовища

значно обмежена і високо небезпечна, саме тому технології «штучно керованого середовища» є настільки практично значущими.

3. У розділі 2 не вистачає представлення контингенту обстежених дітей: за чисельністю в констатувальному та формуальному експериментах окремо; за кількістю для кожної вікової групи; за представництвом в основній та контрольній групах.

4. Логічним, на наш погляд, виглядав би вступ до розділу 3 з акценту на взаємозв'язок порушення рівноваги і координації рухів з депривацією слуху у дітей молодшого шкільного віку на основі встановлених і доведених фахівцями провокуючих факторів, таких як низький рівень м'язової сили, зниження м'язового тону, порушення функції вестибулярного апарату, гіподинамія тощо.

5. На нашу думку, значно посилили б констатувальний експеримент дослідження окружностей основних біоланок та м'язової сили спини і нижніх кінцівок контингенту обстежених дітей, як складових показників забезпечення прояву рівноваги.

6. З огляду на інклюзивність сучасного навчального процесу, цікавими були б дані констатувального експерименту, отримані при порівнянні значень здорових дітей і дітей з депривацією слуху, в тому числі, для подальших рекомендацій впровадження авторської технології у практику фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.

7. Доцільним було б заключний абзац підпункту 3.2 перенести до висновків до розділу 3 оскільки його зміст повністю резюмує важливість констатувального експерименту і обґрунтовує розроблення авторської технології.

8. Розділ 4 представляє зміст авторської технології, методична основа якої, на наш погляд, потребує схематичної структуризації для полегшення розуміння кількості комплексів фізичних прав, використання фітнес-інвентаря, особливості організаційно-методичних вказівок виконання фізичних вправ, послідовності їх включення у навчальний процес та специфіки поєднання з ним.

9. Останній підрозділ розділу 4 дисертаційної роботи завершується рисунками, що ілюструють результати формувального експерименту, проте відсутні пояснення до них і логічне підсумкове заключення самого підрозділу.

10. Висновки до розділу 4 потребують розширення, оскільки за їх змістом не помітні головні результати формувального експерименту, зокрема: специфіка авторської технології; особливості впровадження розробленої технології у навчальний процес дітей молодшого шкільного віку з депривацією слуху; результати апробації технології та наявність її ефективності.

11. На нашу думку в розділі 5 не вистачає конкретних акцентів на те, чим результати дослідження представленої дисертаційної роботи підтверджують, доповнюють або спростовують, чи є абсолютно новими у порівнянні із даними інших дослідників за визначеною науковою тематикою.

12. На нашу думку, доведену у ході дослідження практичну значущість роботи підкреслили б практичні рекомендації щодо можливості впровадження авторської технології в процес інклюзивного фізичного виховання; за умов її адаптації до дистанційної форми навчання; з пропозицією її задіяння як дієвого засобу для організації занять з предмету «Фізична культура» або руханки під час сигналу повітряної тривоги у підземному укритті; з проєкцією на впровадження у навчальний процес дітей з вадами зору та окремими ураженнями опорно-рухового апарату; у якості відмінного засобу фізкультурно-спортивної реабілітації.

13. По змісту роботи зустрічаються орфографічні помилки та не співпадіння відображення констатуючих значень (до прикладу в окремих таблицях чисельність контингенту обстежених школярів складає 91 дитину, в інших таблицях і по тексту роботи – 92 дитини).

Наведені зауваження не мають принципового значення та не знижують рівень наукових й методичних положень роботи і цінність практичних здобутків здобувача.

Висновок. Аналіз дисертації та опублікованих праць дає підстави для висновку про те, що дисертаційна робота Савлюка Олега Григоровича «Інтеграція засобів «штучного керуючого середовища» у процес фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку із депривацією слуху», представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт є завершеною, самостійно виконаною науковою працею, що має вагоме теоретичне і прикладне значення, заслуговує позитивної оцінки, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України №40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог щодо оформлення дисертації» (зі змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.), вимогам освітньо-наукової програми, яку завершив здобувач і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор, Савлюка Олег Григорович, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Офіційний опонент:

кандидат наук з фізичного виховання
та спорту, доцент, доцент кафедри медицини,
громадського здоров'я та екології спорту
Національного університету фізичного
виховання і спорту України

Олена МАСЛОВА

Підпис О.В. Маслової засвідчую:

вчений секретар НУФВСУ

Галина МАШЕРЕНКОВА